

Vlkanovčan

Noviny všetkých Vlkanovčanov - Občasník - ISSN 1339-6935 - www.vlkanová.sk

Ročník 3, Číslo 1 /2016

Úprimne ďakujem všetkým, ktorí svojou prácou a snahou prispeli k rozvoju a zveľadeniu našej obce.

Drahí spoluobčania,

želám a prajem Vám viac krajších dní, ako tých horších, viac lásky, ako nenávisť, viac hojnosti a radosti, ako smútku a trápenia. Pevné zdravie a veľa úspechov v pracovnom i osobnom živote. Chcel by som v tejto chvíli úprimne poďakovať všetkým, ktorí svojou prácou a snahou v uplynulom roku prispeli k rozvoju a zveľadeniu našej obce a aj všetkým, ktorí denne denne dokazujú, že im osud našej obce nie je ľahostajný.

Už je tu marec. Obdobie, v ktorom k nám nespomelo zavíta dlho očakávaná jar spolu so svojimi neopakovateľnými krásami, ktoré nám postupne odhaľuje prebúdajúca sa príroda. Usmievavé jarné ešte zubaté slnko vlieva do nás nový prívál energie. V tomto roku koncom spomenutého jarného mesiaca budeme sláviť aj najväčšie kresťanské sviatky - Veľkú noc. Je dobré, že všetci touto slávnostnou atmosférou nechávame nasýtiť naše príbytky - či už ide o vôňu veľkonočných pochúťok, alebo vôňu našich čistých, uprataných a krásne vyzdobených domovov. Pri tejto príležitosti vám a vašim rodinám želim v mene svojom i v mene poslancov obecného zastupiteľstva veľa ZDRAVIA, BOŽIEHO POŽEHNANIA a hlavne mnoho príjemných rodinných stretnutí okolo sviatočne prestretého stola, kde má svoje nenahraditeľné miesto pohoda, radosť a vedomie, že pri tomto stole nájdeme vždy tých, ktorí nás zahrnú svojou láskou.

Dovoľte mi v mojom príhovore opäť reagovať na problém odpadov. Je to páľčivý problém dneška nielen vo Vlkanovej, ale na celom Slovensku. Tento globálny problém má už také rozmery, že sa ním zaoberá nielen vedenie našej obce, ale aj predstavitelia štátu. Nejde totiž len o problém ekologický, ale veľmi významným faktorom je jeho ekonomický rozmer. Neodškrípiteľným faktom je, že práve financie zohrávajú v problematike odpadov dôležitú úlohu. Nejde ani tak o výšku použiteľných financií, ale skôr o systém, ako sa s nimi narába a na aký účel sa pri nakladaní s odpadmi používajú.

Naša obec sa problematikou odpadového hospodárstva zaoberá už dlhodobo. Kladieme veľký dôraz na prevenciu v oblasti triedenia odpadu, ale i napriek tomu nemáme pokryté

Veľkonočný príbeh veľkej lásky, ale aj desivej úzkosti, hrozného utrpenia, krutej smrti, pochovania a radostného vzkriesenia Ježiša Krista, s následnými prekvapujúcimi stretnutiami s tými, ktorí mu uverili a ktorí si ho zamilovali, to všetko je jedna veľká udalosť, ktorá vzbudzuje vieru v zmysluplnosť obeti: chce nám povedať, že treba veriť v život, a teda, že sa oplatí namáhať pre to, čo je dobré, že má zmysel zriekať sa a premáhať svoj egoizmus, že je osožné obetovať sa pre druhých a angažovať sa pre veci života či spoločnosti, že treba dôverovať druhým a opätovne odpúšťať, ba že aj utrpenie a zomieranie je cestou k životu.

Posolstvo o Kristovom zmŕtvychvstaní síce presahuje našu predstavivosť, keďže vzkriesenie z mŕtvych nepatrí do našej skúsenostnej sféry, ale predsa len aj každodenná skúsenosť nás učí, že život sa rodí a rastie z obety, a že bolesť námahy dneška prináša hojnosť zajtrajška. A tak každá naša obeta, zasadená či naštepená na obetu Ježiša Krista, je obohatením života a prináša spásu.

Nech je Vám všetkým, milí čitatelia a občania Vlkanovej, oslava Kristovho víťazstva nad smrťou silným povzbudením vo viere v Ježiša Krista a jeho štýl života, ktorého hlavnou črtou je sebadarovanie.

Miloš Jakubík, farár

Ukrižovanie, Ľudovít Fulla

Pokračovanie na str. 2

náklady vynaložené na jeho odvoz a likvidáciu. Kým poplatok za odpad máme stanovený vo výške 13 € na osobu, skutočné náklady na jeho odvoz a likvidáciu sú vyčíslené na 25 € na osobu. Aby sa pokryli tieto náklady, obec má dve možnosti riešenia: buď sa zvýši poplatok na 25 € na osobu, alebo sa zmení celkový systém odpadového hospodárstva v obci. Poslanci obecného zastupiteľstva sa rozhodli pre zmenu celkového systému, a tak od roku 2016 bude obec postupne prechádzať zmenami v odpadovom hospodárstve. Bude sa to týkať aj zberného dvora a vývozu veľkoobjemového odpadu. V nasledujúcom období Vás budeme pravidelne informovať o všetkých zmenách v súvislosti so zavedením nového zákona o odpadoch do praxe tak, aby sme predišli zbytočným pokutám a sankciám.

Na záver svojho príhovoru nemôžem zabudnúť ani na naše najdrahšie bytosti - ženy. Žena je umelecké dielo, ktoré má viacero podôb. Nie je rozhodujúce, či budeme alebo nebudeme oslavovať MDŽ. Je však dôležité, aby sme vedeli v každom dni prejaviť úctu žene ako takej, lebo bez ženy by bol život na zemi bezcenný.

Milé naše ženy, želim vám pri príležitosti vášho sviatku v mene všetkých mužov predovšetkým pevné zdravie, aby ste mali v nastávajúcích dňoch vášho života čo najmenej problémov, chvíľ bolesti a smútku, aby vás pohoda, porozumenie a láska sprevádzali na každom kroku.

Ing. Ľubomír Longauer, starosta obce

VLKANOVSKÝ FAŠIANG

Tak ako každý rok aj teraz na konci fašiangového obdobia sa v našej obci konal tradičný fašiangový sprievod, ktorý bol spojený so zabíjačkou. Tohtoročné fašiangy vyšli na sobotu 6. februára.

Prípravu zabíjačkových špecialít pred obecným úradom organizovali majstri z radov poslancov za pomoci šikovných senioriek z klubu dôchodcov. V sprievodnom programe vystúpili hudobníci z Hrochoti, ktorí hudbou a spevom viedli sprievod obcou. O pohostenie sprievodu, tak ako sa patrí, sa postarali niektorí obyvatelia obce, ponúkli malých aj veľkých tradičnými šiškami, fánkami či domácou pálenkou. Od skorého rána až do večera vládla pred Obecným úradom pravá fašiangová nálada.

Mgr. Drahomíra Kotočová

Vlkanovský ples

IV. ročník

Fašiangy sú obdobím zábavy, plesov a veselíc. Vo Vlkanovej sme sa zabávali aj tento rok na Obecnom plese, ktorý je úvodom do kultúrneho diania v obci. 30. januára 2016 sa už od 19.30 h začala kultúrna sála zaplniť hosťami. Pán starosta Ing. Ľubomír Longauer slávnostným príhovorom a prítomkom otvoril ples. Netradičná výzdoba stropu spolu s nádhernou prestretými stolmi a horiacimi mohutnými sviečkami, podčiarkli slávnostnú atmosféru večera. O program sa postarala ľudová hudba Jána Maku. Prvý valčík z ich podania rozťancoval hostí a zábava pokračovala v rezkom tóne ľudoviek i známych hitov v podaní kapely Hit Band. Vyvrcholenie večera nastalo pri žrebovaní tomboly. Hostia, na ktorých sa usmialo šťastie si tento rok mohli odnieť množstvo hodnotných cien, za ktoré patrí poďakovanie sponzorom, organizátorom, priateľom a známym. O dobrej zábave svedčí aj to, že väčšina hostí odchádzala až v skorých ranných hodinách. V mene organizátorov podujatia, ktorými bol Obecný úrad a Kultúrna komisia, vyslovujeme poďakovanie všetkým, ktorí sa zaslúžili o uskutočnenie tejto peknej akcie a tešíme sa na ďalší ročník plesu.

Mgr. Drahomíra Kotočová

foto JK

Starosta obce Vlkanová a riaditeľstvo SZUŠ Zacharová vás pozýva na

II. ročník súťaže

Vlkanovská kraslica

Sú pozvaní malí, veľkí, starší, mladší a za svoju odvahu budú odmenení... Súťažiť budeme tak ako vlni, maľovať budeme aj farbami aj sladkými cukrovými polevami. Rozšírime zdobenie veľkonočných kraslíc o medovníkové kraslice.

22. - 23. marec
od 10,00 hod. do 18,00 hod.

Za pomoci dobrých učiteľov sa môžete zapojiť do súťaží. So sebou nepotrebuje nič, iba dobrú náladu, všetko ostatné dostanete v sále Obecného úradu.

... Fašiangy sa pominuli, Veľká noc príde ...

Obdobie fašiangov patrí v kalendárnom roku medzi to najveselšie. Označuje posledné dni pred pôstom a patria k zvykom spojeným s prelomom zimy a jari. Čas radosti veselosti trval od Troch kráľov 6. januára do Popolcovej stredy, ktorá v roku 2016 začala 10. februára.

Aj vo Vlkanovej sme fašiangovú sezónu zahájili, dnes už môžeme povedať, tradičným plesom 30.1.2016, následne uctili dedinskou zabijačkou spojenou s ochutnávkou špecialít a fašiangovým sprievodom po dedine.

Fašiangy majú pôvod už v predkresťanskom období. Na území dnešného Slovenska v 9. storočí sa používal termín mjasopust - koniec jedenia mäsa pred pôstom. V stredoveku ho vystriedal názov nemeckého pôvodu fašiang - vast-schane, ktoré vo voľnom preklade znamená posledný nápoj. Toto slovo symbolizovalo nastávajúci 40-dňový pôst pred veľkou nocou, ktorý sa v minulosti bral veľmi vážne.

Čas fašiangový je neodmysliteľne spojený s maskami, ktoré vyjadrovali "svet naruby". Stierali sa všetky spoločenské bariéry. Ľudia beztriestne parodovali inak prísne dodržiavané normy spoločenského správania, vyjadrovali sa bezstarostne a všetko, čo urobili a povedali, išlo na účet masky, ktorú použili. Po dedinách ženy v rozpore s tradičným životným štýlom organizovali roztopašné ženské zábavy, na ktorých nechýbal alkohol, tance a divé vyskakovanie či sánkovanie. Tieto aktivity boli spojené s mágiou na zabezpečenie úrody a plodnosti. Muži robili pochôdzky po domoch s maskami, vybrali naturálie, z ktorých pripravovali fašiangovú zábavu. V sprievode nechýbal ani ľudový zabávač, ktorý zábave udával tempo.

*Už sú tu Fašiangy, Veľká noc príde,
kto nemá kožucha, zima mu bude.
Ja nemám, ja nemám, len sa tak trasiem,
dajte mi slaninky, nech sa vypasiem!*

Za najcharakteristickejšie fašiangové masky sa považujú tie, ktoré znázorňovali rôzne zvieratá - medveďa, turoňa (tura alebo býčieho človeka), kozu, koňa. Vyjadrovali mužskú silu plodnosti. Aj muži preoblečení za ženy, prespanky alebo Cigánky patria ku koloritu fašiangového sprievodu. Parodovali erotické momenty. K typickým rekvizitám mužov v maskách patria ražeň na napichovanie slaniny, šabľa, ale aj tanečné rekvizity, a to zvonce a hrkálky. Masky predvádzali najčastejšie smrť a ožitie zvieratá, čo malo vyjadriť obnovu, prebúdzanie prírody k životu.

Symbolom konca fašiangov možno považovať „pochovávanie“ basy, pri ktorom sa paroduje skutočný pohreb. Táto zábava sa považuje za jednu z najživších hier ľudového divadla. Akt pochovania basy symbolizoval, že hudobné nástroje zmlknu, zábava sa končí, nastáva obdobie pôstu, očista od hriechov a zlozvykov v podobe pôstu.

Naši predkovia žili a stravovali sa veľmi striedmo, ale počas fašiangov pred pôstom bolo zvykom jesť do sýtosti. Jedli sa kalorické jedlá, aby sa pred pôstom ľudia dobre najedli. Tradičnými jedlami boli fánky, šišky, pampúchy, záviný a rôzne zabijačkové špeciality.

Fašiangy v mestách mali inú podobu. Táto vychádzala z tradícií mestských stredovekých a renesančných slávností, ktoré mali svoje korene v starorímskych slávnostiach karnevalového typu. Robili ich remeselnícke cechy a mali formu zábavy. Väčšinou sa konali v dome majstra. Ich organizátormi boli tovariši. V tomto období sa zvyčajne z učňov stávali tovariši. Jednotlivé cechy konali sprievody a snažili sa o čo najväčšiu atraktivnosť, napríklad mlynári behali na chodúľoch, debnári krútili nad hlavami obručami a podobne. Remeselnícke fašiangové zvyky zanikli pred 1. svetovou vojnou.

Ešte pred samotnou Veľkou nocou ľudia nikdy nezabudli vyprevadiť zimu, a to tradičným pálením Moreny. Najčastejším termínom vynášania Moreny bola Smrtná nedeľa - dva týždne pred Veľkou nocou alebo nedeľa, ktorá predchádzala Smrtnej nedeli tzv. šúľková nedeľa.

Aj deti zo Základnej a materskej školy vo Vlkanovej so svojimi pani učiteľkami a rodičmi založili tradíciu a už 7. rok vynášajú „našu“ Morenu do Hrona. Lúčia sa s ňou slovom a spevom.

Morena symbolizovala zimu. Mala podobu slamenej figuríny na palici oblečenej do ženských šiat. Niesli ju mladé dievčence so spevom k potoku. Pri brehu ju vyzliekli, zapálili a hodili do rozmrzajúcej rieky, aby voda odniesla zimu a všetko zlé so sebou.

V niektorých regiónoch (Liptovská Kokava) vynášali mládenci Deda, slamenu figurínu

v podobe starého muža.

*Dedko, náš dedko
požrau si nám všetko.
Nič si nám nenahau,
tak si sa dobre mau!*

Zvyk vynášania Moreny má korene v predkresťanskom období, keď ľudia verili, že prírodu ovládajú nadprirodzené sily - duchovia, ktorých konanie možno ovplyvniť. Týmto silám pripisovali aj striedanie ročných období. Predpokladá sa, že predchodcom Moreny mohla byť živá obeta.

A ešte z vytrácajúceho sa jazykového koloritu viažuceho sa k Banskej Bystrici:

fajnota - dobrota
počastovať - ponúknuť, pohostiť
fajnátko - pochúťka, dobrôtko
pálenô - pálenka
krapeň - šiška, fašiangový koláč
šnaps - pálenka
pôrča, prvča - malé prasiatko
plúštiť, po... - smádiť (po pijatike), polahodiť jedlom po pijatike
krú - krv
zakálačka - zabijačka
putika - krčma, hostinec
jadernica - hurka
vincúr - krčmár
obarke - zabijačková polievka
pošajdes, pošádes - výslužka, oldomáš
pôlt - kus slaniny
šmakovať - chuťiť, vychutnávať (jedlo)
podhrdlna - bravčový lalok
švankés - tlačienka
studeno, studenô - huspenina, rösol
škarve - oškvarky
šmalc, šmalec - masť

Mgr. Tatiana Čellárová
Zdroj: internet, Čak si z Bystrici,
Lexikón ľudovej kultúry Slovenska

**Starosta obce Vlkanová a Základná škola
s Materskou školou vo Vlkanovej**

Vás pozývajú na
VÍTANIE JARI

21. marec

Stretneme sa o 15.00 pred Obecným úradom.

Všetci ste srdečne vítaní.

KLUB *Dôchodcov*

MDŽ – 8.marec

Milá oslava sa konala tento deň v Klube dôchodcov vo Vlkanovej. Zišli sme sa s hrejivým pocitom zspomínať si na časy, keď sme boli aktívne pracujúce. Aj keď je niekedy pri spomienkach clivo za prežitou mladostou, za uplynulou časťou života. Prežili sme vo svojom živote rozličné chvíle, ťažké i veselšie. Každá z nás žala svoje úspechy na svojom poli, kde vkladala svoju prácu a svoj um. V rodinách v úlohe matky sme obetavo chránili svoje hniezdo, aby sme sa stali svetielkom rodinného šťastia.

Aj keď nám roky brázdia čelo, sily pomaly ubúdajú, ani dnes nestojíme bokom s unaveným pohľadom. Dokážeme s mladíckym úsmevom a chuťou sa zapojiť do diania, čím môžeme prispieť svojimi skúsenosťami. Tento krásny jarný deň, 8. marec, ktorý zmenil život žien na celom svete máme len jedno želanie. Aby strom nášho života ešte dlho obsypávali kvety, aby sme ešte dlho každú jednu jar obdivovali jeho krásu. Našu oslavu pozdravil aj p.starosta obce Ing. Logauer. Poďakoval sa všetkým ženám za bohatú činorodú prácu, aby sme ešte dlhé roky užívali plody svojej statočnej práce, a aby tieto roky boli plné zdravia, spokojnosti, osobného a rodinného šťastia.

Mária Sáderová

Marcel Páleš, úvaha

(Vnútornej) gombík prináša teplo

„Už máš pripravenú reč?“ opýtala sa ma autorka pripravovanej knihy, pretože slávnostné uvedenie sa blížilo. Keďže ma oslovila napísať pár slov v doslove knihy, dohodli sme sa, že na uvedení budem mať príhovor.

„Kdeže! To je ešte len dávna budúcnosť!“ odvetil som a čas ukázal, že niektoré veci skutočne nepotrebujú uponáhľať. Nasledujúce dni mi ponúkli výbornú inšpiráciu.

Mimo seba ma čakalo veľa ciest, teda tých duševných. To pozná azda každý z vás – keď sa sem-tam vnútorne odpútate a vyberiete sa na prechádzku po schodoch z myšlienok. Čakali ma však aj iné cesty, tie fyzickejšie. Jedna napríklad na sever k poľským hraniciam, kde som sa zúčastnil sympatického podujatia pre seniorov a ľudí s rôznym hendikepom. A ďalšia, o deň neskôr, bola do bližších končín od Bystrice. V Ružomberku som si pozrel netradičnú výstavu – gombíkov. Práve gombíky vo mne rezonovali. Keď som sa organizátora výstavy, starého múdreho pána, pýtal na samotný nápad zozbierania takmer troch tisícok gombíkov, odpovedal jednoducho: „Gombík spája!“ Je to navonok nevšedná vec, ktorú ležiacu na zemi väčšinou

prehliadneme a po ktorú sa nezohneme tak ako po peniaz. No uvedomil som si, ako sa mi minulý rok na novom zimnom kabáte odtrhol vrchný gombík a zrazu mi bola zima. Gombíkové úvahy sa tak vo mne rozbehli jednoradosť.

Dni prešli a krátko pred slávnostným uvedením knihy mladej autorky sa mi vyjasnilo. Človek má predsa aj svoje vnútorné gombíky... Či už prvá služobná cesta v danom týždni, či tá druhá gombíková, či slávnostné uvedenie knihy, mali spoločné dva z týchto duševných gombíkov. Gombík zdravia a gombík medziludských vzťahov. Spomínané knižné dielo mladej autorky totiž prináša tému zhubnej choroby, ktorá zasahuje hlboko do vzťahov ľudí. Človek náhle zisťuje, že keď gombíky zdravia či lásky nie sú zapnuté, je mu zima a akosi viac fučí do srdca.

Gombík spája. A to nielen materiál, čiže oblečenie. Máme aj neviditeľné (vnútorné) gombíky, vďaka ktorým nám býva teplejšie pri srdci. Niekedy je nimi obyčajný pozdrav a pohľad do očí, inokedy objatie, alebo nejaká úprimná pozornosť. Sem-tam sa nám rozopnú, ale nič nám nebráni opäť ich zapnúť.

Milí čitatelia, predstavujeme Vám tvorbu nášho občana, Marcela Páleša, redaktora RTVS, ktorý je našim novým prispievateľom.

Spoločenská RUBRIKA

NARODILI SA

BAUR James Christopher
MESÍK Alex
CHALUPSKÝ Peter

JUBILEÁ

PEKÁROVÁ Anna	65 rokov
SITÁR Stanislav	70 rokov
DIANOVÁ Oľga	70 rokov
SCHLEGELOVÁ Eva	80 rokov
LUPTÁKOVÁ Mária	81 rokov
KUKLOVSKÝ Jozef	85 rokov

ÚMRTIA

NOSÁL Ján	69 rokov
KUKLOVSKÁ Anna	85 rokov

*Lubomír Drozd a Emília Drozdová,
oslávlili 50. výročie sobáša.*

Srdečne blahoželáme!

DHZ Vlkanová

Výročná členská schôdza

Dňa 13. 02. 2016 sa konala výročná členská schôdza Dobrovoľného hasičského zboru Vlkanová. Okolo 17:00 sa zišli členovia zboru aj hostia ako na príklad p. Hanuliak z Okresného výboru, p. Longauer, starosta obce Vlkanová a niekoľko poslancov z obecného zastupiteľstva vo Vlkanovej. Začalo sa návrhmi a voľbou volebnej komisie, ktoré boli jednohlasne zvolené. Ďalej sa pokračovalo správou o činnosti z roku 2015 a voľbou členského výboru, ktorý ostal pôvodný z roku 2015. Predniesli sa plány o činnosti na rok 2016 a nasledovala voľná diskusia.

Dagmar Schmidtová

foto JK

UHÁDNI A VYHRAJ !!!

Aký názov mala naša obec v roku 1432 ?

Správnu odpoveď doručte **do 22. 03. 2016, do 11.00 hod.** osobne na **Obecný úrad**, alebo pošlite e-mail na adresu **kultura.sport@vlkanova.sk**

až traja z Vás môžu vyhrať veľkonočný nákup v hodnote 10,- €

od POTRAVÍN 2015 sponzora súťaže.

POTRAVINÝ

Podakovanie

Mám dôvod, ale aj povinnosť pár vetami vyjadriť svoju vďaku a to hneď z viacerých príčin:

Dakujem tým, ktorí mali pre mňa šťastnú ruku a vylosovali moje meno na lístočku zosudia.

Dakujem pani Schmidtovej, ktorá bola sponzorom Vianočnej výhry.

Dakujem všetkým, ktorí sa podieľajú na tvorbe a vydávaní občasnika „Vlkanovčan“, či už sú to členovia redakčnej rady, alebo autori príspevkov. Každé nové číslo očakávam, lebo som zistila, že tam vždy nájdem niečo, čo ma zaujme a poteší. Páčia sa mi prihovory pána starostu, zaujímajú ma príspevky ZŠ s MŠ, kde je živo každodenne od 6.30 do 17.00 a nieto podujatia v obci, kde by deti neprispeli svojim programom. Hodnotná je fotografická dokumentácia, ktorá mapuje všetky udalosti, kde máme možnosť účasti. „Vlkanovčan“ nám umožňuje vrátiť sa aj do histórie našej obce, alebo spomenúť si na obdobie pred niekoľkými rokmi, keď sme sa aj my, skôr narodení, častejšie zapájali do diania okolo nás. (Dobrovoľný hasičský zbor, divadelný krúžok, hudobné skupiny). Mám za to, že čo do obsahovej tvorby aj pekného vzhľadu je vydávanie „Vlkanovčana“ na potešenie.

Dakujem Anna Vrbovská

AKO SPRÁVNE NAKLADAŤ S ODPADOM

Komunál	Patrí: zmesový komunálny odpad je odpad z domácnosti, ktorý ostane po vytriedení triedených zložiek komunálneho odpadu, takisto odpad podobných vlastností a zloženia, ktorého pôvodcom je právnická osoba alebo fyzická osoba – podnikateľ.	Nepatrí: triedené zložky komunálneho odpadu (papier, plasty, sklo, kovy,...), horúci popol, objemný odpad (dosky, tyče, kusy nábytku a iné), kamene, zemina, stavebný materiál, nebezpečný odpad, a iné prímеси.
Plasty	Patrí: plastové obaly, PET fľaše od nápojov, sirupov, jedlých olejov, obaly z drogérie, Fólia číra, farebná, zmršťovacia aj bublinková (igelit, mikrotén a pod.), PP, PS, PE, HDPE obaly, Kovové obaly (plechovky) a kompozitné obaly (tetrapaky)	Nepatrí: znečistené obaly alebo obaly s obsahom organických častí alebo nebezpečných látok ako sú napr. farby, riedidlá, chemikálie, motorové oleje; linoleum, PVC, podlahovina, guma a iné prímеси komunálneho odpadu.
Papier	Patrí: noviny, časopisy, zošity, kancelársky papier, reklamné letáky, krabice, kartóny, papierová lepenka a pod.	Nepatrí: znečistený, mokrý, mastný papier od potravín, asfaltový a impregnovaný papier, plienky a hygienické potreby, a iné prímеси komunálneho odpadu.
Sklo	Patrí: vyprázdnené sklenené fľaše a poháre bez zvyšku obsahu a bez uzáveru, sklenené črepy.	Nepatrí: znečistené obaly zo skla, porcelán, keramika, autosklo, zrkadlá, TV obrazovky, žiarovky, žiarivky a iné prímеси komunálneho odpadu.

Občianske združenie Vlkanová zdravo

V zdravom tele – zdravý duch!

Dostali sme do vienka Matku prírodu a človek dostal aj rozum a slobodu. Kedže životné prostredie je nevyhnutnou podmienkou našej existencie, logickou nevyhnutnosťou je ho chrániť a zveľadovať, aspoň tak pekne o chránení píše SZP.

Za posledné 4 roky sme zistili na vlastnej koži, čo to je bojovať za základné životné podmienky, zdravé životné prostredie. Vôbec nás nenapadlo, že budeme rozmýšľať, kedy budeme vetrať, kedy pôjdeme do záhrady a kedy si s rodinou posedíme na terase, prípadne, či ráno vstaneme vyspať.

Áno, miesto toho, aby sme budovali oddychové zóny pre rodiny s deťmi medzi Banskou Bystricou a Zvolenom, niekto kto má slobodu a peniaze, postaví tzv. spaľovnu, o ktorej v dotknutej obci „nikto“ nevie. Malá komunita bojuje za normálne životné podmienky už 4 roky, pretože pred pár rokmi niekto zlyhal, neboli sme každý deň on-line, aby sme zabránili uvedenej prevádzke. Ale niekto o tom predsa musel vedieť? A naši poslanci, ktorí nás zastupovali ostali nečinní aj po spustení prevádzky.

Pretože Vlkanová znesie veľa aj vďaka súhlasu našich exposlancov nám hrozí nad obcou MVE. Odporúčame, navštíviť fungujúcu MVE v časti Šalková a ak máte zdravý rozum, ten sa Vám zastaví. Katastrofa!

A aby sme to všetko vydržali a už sa toľko nestá-žovali na zápach a hluk, vymysleli u „susedov“ nefunkčnú protihlukovú stenu/pracujú za ňou- smerom k nám /a postrekovanie tzv. certifikovane-ného energokompostu vraj neškodnou chemi- káliou. Rozmiestnenie postrekujúcich trysiek sa nenápadne rozširuje smerom k ČOV, hmla a vý- pary sa kumulujú v našej lokalite. Na rozšíro- vanie skládky bude potrebné čoskoro aj nové územie - pripravuje sa „o nás–bez nás.“ Viete o tom?

A k novej MVE nám možno prídu urobiť merania, ktoré budú určite v poriadku. V poriadku, ale pre koho?

A tak sa človek rozpína a druhého vytláča a berie mu všetko aj ten obyčajný vzduch. Tak to bolo a tak to je aj v 21. storočí!

Preto vážení obyvatelia Vlkanovej, nepozerajte sa kto to za Vás vybaví, aby Vaše deti a vnúčence mohli nielen slobodne, ale aj ZDRAVO žiť a pripojte sa k riešeniu uvedených problémov aj VY mladí. Veď zdravé telo a zdravý duch potrebuje aj zdravé životné podmienky!

Za komunitu - Mária Rácová, členka OZ Vlkanová zdravo

Reflexia

V minulom roku sme sa (p. starosta, manželja Ráčovci a ja - autor príspevku) zúčastnili verejného zastupiteľstva v obci Horný Hričov. Poprosili nás o podporu. Brutálne im na dvere obce zabúchal investor s obdobným zámerom aký mi už štyri roky musíme trpkou znášať. Investorovi zámer zrejme nevídje, viete prečo? - v sále sa zhromaždila celá obec, a tí čo sa nedostali do vnútra, tak stáli na lešení v okne! A verte bolo ich počuť!!!

Keď som bol oslovený pred tromi rokmi, aby som viedol prípravu obecných novín, tak som súhlasil, aj s predsavou, že vytvoríme priestor, kde budú občania slobodne, neanonymne vyjadrovať svoje názory na diane v obci, budú aktívne prichádzať s námetmi na riešenia rôznych problémov, návrhmi na kultúrnenie, skrášlenie našej obce. Preto vitam príspevok p.Ráčovej, ktorá správne pomenúva problém v našej obci - ľahostajnosť a nezáujem o veci verejně...

Juraj Kotoč, podpredseda OZ Vlkanová zdravo

Pri príležitosti 1. výročia založenia **Občianskeho združenia Vlkanová zdravo** si Vás dovoľujeme pozvať **NA SCHÖDZU**, ktorá sa uskutoční **26. apríla 2016** o 18,00 v sále OcÚ Vlkanová.

Program a pozvaných hostí oznámime formou plagátov a na obecnej stránke.

Bližšie informácie:

Ing. Juraj Kotoč - kultura.sport@vlkanova.sk

Ešte ste sa nezaregistrovali?

ROZHLAS FORMOU SMS

Obecný úrad informuje

Úradné oznamy

Oznamy obvodného lekára

Zmeny organizácie pošty

Termíny separovaných zberov

Očkovanie zvierat

Ponuky tovarov a služieb

Kultúra šport

Pozvánky na kultúrne a športové podujatia

Uvítanie detí do života

Stretnutia seniorov

Aktuálne oznamy zadarmo do Vášho mobilu formou SMS

Havarijná služba

Poruchy - voda, plyn, elektrina

Odstávky sietí

Odpisovanie meračov

Požiare

Škola

Plánované akcie školy

Pozvánky na rodičovské schôdzky

Zmeny vo vyučovacom procese

Dôležité upozornenia

Registračné tlačivo – ROZHLAS FORMOU SMS

Svojim podpisom súhlasím so zaradením osobných údajov v rozsahu: meno, priezvisko, adresa, mobilné telefónne číslo a podpis, do IS – Hlásenie miestneho rozhlasu formou sms správy.

Súhlasím so správou, spracovaním a uchovaním mojich osobných údajov *Obcou Vlkanová*.

Poskytnutie údajov je dobrovoľné v zmysle Zák. č. 122/2013 Zb. o ochrane osobných údajov.

Meno a priezvisko	Adresa	Mobilné telefónne číslo	Podpis

INZERCIA

Poplatky za zverejnenie oznamov, inzercie a reklamy v novinách:

Plošná inzercia:

1 strana formát A440,00 EUR

½ strany formát A420,00 EUR

¼ strany formát A410,00 EUR

⅛ strany formát A45,00 EUR

Obyvatelia obce a majitelia nehnuteľností v obci môžu využiť riadkovú inzerciu v novinách v rozsahu 20 slov **BEZPLATNE**.

POSTREHY

Prechádzaním našou obcou si mnohí z Vás iste všimli olemované cesty odstavenými osobnými vozidlami. Je ich čoraz viac. Pohľad na ulice už nie je pohľadom na pekné, upravené domy,

ale na cestu plnú áut. Na mnohých miestach obce stoja v dlhých radoch za sebou, na miestach tesne pred alebo za zákrutou, pri priechodoch pre chodcov, na chodníkoch... a jazda autom či prechádzanie chodcov sa stáva čoraz zložitejšou a veľmi nebezpečnou, nehovoriac o vodičoch, ktorí si zmýlili jazdu obcou s jazdou po diaľnici. Možno by v mnohých prípadoch stačilo trochu ľudskej ohľaduplnosti, prekonať pohodlnosť a využiť na parkovanie svoj vlastný dvor.

Mgr. Drahomíra Kotočová

Prípravila:
riaditeľka školy Mgr. Drahomíra Kotočová

Olympiáda v Anglickom jazyku

Žiaci 3. a 4. ročníka ukázali, že zvládnu úlohy aj v anglickom jazyku. Dokázali, že vedú prečítať texty, vypočítajú si a správne doplniť informácie, opísať obrázok, porozprávať o sebe, pýtať sa aj odpovedať na otázky. 1. ročník našej olympiády sa uskutočnil v mesiaci február a marec v dvoch kolách. Do 1. kola sa zapojili všetci žiaci 3. a 4. ročníka. Tí úspešnejší postúpili do 2. kola, ktoré sa uskutočnilo 8.3.2016. A ako to dopadlo?

Kategória 3. ročník:

1. Filipko Lehocký
2. Sárka Kaššová
3. Matko Korytiak

Kategória 4. ročník:

1. Ninka Horňáková
2. Dušan Schmidt
3. Samko Tupý

Vítazom blahoželáme.

MOBILNÉ PLANETÁRIUM

Po jarných prázdninách, v pondelok 7.3.2016, nás čakalo v škole veľké prekvapenie. V telocvični nám vyrástlo veľké mobilné planetárium. Bola to paráda. Vystriedali sme sa všetci aj s našimi škôlkarmi. Do vnútra planetária sa zmestila celá jedna trieda. Ležali sme na žinkách a sledovali nad nami hviezdnu oblohu. Pútavý príbeh trpaslíka nás zaviedol do vesmíru a navštívili sme všetky planéty našej slnečnej sústavy. Veľa sme sa dozvedeli a určite by sme vydržali sledovať tú krásu aj dlhšie

TABLETY

Na vyučovaní je najlepšie, keď sa učíme a zároveň zabávame. Od januára môžeme aj my používať pri učení TABLETY. Prví si ich vyskúšali druháci na hodine Prírodovedy. Tvorili potravinovú pyramídu, hľadali informácie o vitamínoch, recepty na zeleninové a ovocné šaláty. Tie si potom vlastnoručne pripravili a samozrejme aj ochutnali. Všetky recepty usporiadali do malej knižky receptov, ktorú teraz ilustrujú a neskôr darujú svojim mamičkám.

2% z Vašej dane

Budeme radi, ak sa rozhodnete podporiť rozvoj našej Základnej školy s materskou školou aj venovaním 2% z vašej dane nášmu **Občianskemu združeniu Radosť v škole.**

Vás to nebude stáť nič a nám tieto finančné prostriedky umožnia podporovať nadanie našich žiakov, pripravovať pre nich ďalšie rozširujúce aktivity či modernizovať vybavenie školy učebnými pomôckami.

Tlačivo si môžete stiahnuť na stránke našej školy www.zsmsvlkanova.edupage.org, alebo si ho vyzdvihnúť priamo v škole.

Vážení rodičia budúcich prváčikov,

na základe novelizácie školského zákona, ktorá platí od septembra 2015, sa od tohto školského roku posúva **zápis budúcich prváčikov** z obdobia január až február na **mesiac APRÍL. Termín zápisu v našej škole je 5. a 6. apríla 2016**

V priebehu mesiaca marec zverejníme ďalšie informácie k zápisu na stránke školy a na výveske obecného úradu.

Ďakujeme Vám za záujem o našu školu a tešíme sa na nových budúcich prváčikov. S otázkami sa môžete obrátiť mailom na adresu: drahomira.kotocova@iedu.sk, tel.: 0908 39 77 44

Karneval v materskej škole

Február sa tradične nesie v znamení plesov a karnevalov. Tak tomu bolo aj v našej materskej škole. Krásne vyzdobené priestory materskej školy sa rozjasnili farebnými girlandami, stuhami a balónmi, ožili vravou a veselou hudbou, naplnili sa prekrásnymi maskami. Pani učiteľky sa s deťmi rozprávali o karnevale a pripravili si aj karnevalové škrabošky. Ale ani rodičia nezaháľali a vymýšľali masky pre svoje ratolesti tak, aby boli spokojné a šťastné. Mohli sme stretnúť princeznú, mačičku, spidermana, kuchára, kovbojov, lienku, klaunov, kúzelníka, vílu, pirátov a ďalšie rozprávkové postavičky. Školský karneval sa začal otvorením brány do kráľovstva masiek. Po predstavovaní masiek sa

Lyžiarsky výcvik

Už druhú zimu sa niektorí z nás rozhodli zdokonaľiť sa v lyžovaní. Týždeň na snehu v stredisku Selce Čachovo s výbornými inštruktormi strávili nie len školáci, ale aj malí lyžiari z materskej školy. Všetci sa za týždeň usilovného tréningu zmenili na ozajstných lyžiarov. Počasie, dobrá nálada, zábava a pohyb – všetko dopadlo na jednotku s hviezdikou.

začala ozajstná zábava. Tancovalo a bavilo sa celé osadenstvo. Masky mali možnosť si zasúťažiť v rôznych aktivitách a na každú čakalo milé prekvapenie s darčekom. Veru, bol to vydarený a veselý karneval. Všetkým sa zábava veľmi páčila a čo bolo najdôležitejšie, nechybali rozžiarené očka našich detí.

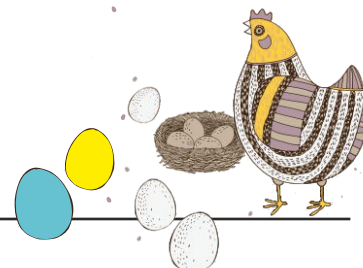

Návšteva v Badíne

Vo štvrtok 28. januára sa naši štvrtáci vybrali na návštevu k svojim kamarátom do Základnej školy v Badíne, tiež žiakov štvrtej triedy. Návšteve predchádzalo veľmi milé pozvanie, ktoré sme nemohli odmietnuť. Vlkanovskí štvrtáci sa na návštevu tešili a ich očakávania sa iste splnili. Veď spoznali deti, s ktorými možno od septembra budú sedávať v jednej triede a aj vďaka pani učiteľke rýchlo stratili počiatočnú trému a spoločná aktivita vyzerala ako práca žiakov, ktorí sa veľmi dobre poznajú a rozumejú si. Určite to nebolo naše posledné stretnutie.

Jarná remeselná dielňa

V utorok 15.3. sa v budove Základnej školy uskutočnila remeselná dielňa spojená s veľkonočnými trhmi. Táto akcia má u nás v škole už niekoľkoročnú tradíciu. Umelci a ľudoví remeselníci sa medzi deťmi cítia veľmi dobre, preto sa radi každoročne na akciu vracajú a vždy si pre deti pripravujú niečo zaujímavé. Popoludnie plné tvorivosti a zábavy ubehlo veľmi rýchlo a naši malí „remeselníci“ si odniesli domov zážitky, ale aj pekné veľkonočné ozdoby, ktorými môžu potešiť svojich blízkych.

Podte s nami na huby!

Bliži sa jar, príroda začína ožívať. Jedným z prvých jarných húb sú aj smrčky. Rastú od začiatku apríla a v máji. Vyskytujú sa v záhradkách, okolo riek a potokov. Do vynikajúcej mrveničky stačia 2-3 kusy. Sušené majú silnú hubovú arómu, sú vhodné do rôznych omáčok a prívarkov. Pozor na zámenu s jedovatým Ušiakom obyčajným /Gyromitra esculenta/, ktorý rastie v borovicovom poraste. Na obrázku je Smrček vysoký/Morchella elata/.

Smrček vysoký

Muchotrávka zelená

Pri vhodnom počasi, niekedy už začiatkom mája sa začnú objavovať prvé dubáky, kozáky, a aj kuriatka, ktoré, myslím si, netreba zvlášť predstavovať, pozná ich každý aj začínajúci hubár. Na čo by som chcel zvlášť upozorniť, čo len aj príležitostných hubárov, je smrteľne jedovatá Muchotrávka zelená /Amanita phalloides!!! Na usmrtenie dospelého človeka

stačí už 50 gramov tejto huby! Je bez chuti a zápachu, otrava sa prejavuje dosť neskoro po konzumácii – po 12 -24 hodinách, kedy je už obyčajne neskoro, a je už malá nádej na prežitie! Preto zbierajte len to, čo dokonale poznáte, alebo sa poraďte so skúsenými hubármi, ktorých je tu vo Vlkanovej dosť a každý ich určite pozná. No podme na príjemnejšiu tému. Iste každý fajnšmeker mi dá za pravdu, že ozajstná hubová lahôdka je vo Vlkanovej Trúdnik klobúčkatý /Polyporus umbellatus/ ľudovo nazývaný „Pesere“ alebo „Baranie hlavy“. Začína sa vyskytovať okolo 10 – 15 júna a rastie až do jesene, samozrejme pri vhodnom počasi. Vlani bol veľmi zlý rok, ale niektorí hubári našli pár plodníc. Každý, kto túto hubu zbiera nedá na ňu dopustiť a svoje miesta len tak nikomu neprezradí. Je vhodná na akúkoľvek kuchynskú prípravu /praženie, do polievok, na zaváranie/.

Prípravuje Ján Lovčičan

Ja vám predkladám recept na lahodný **vlkanovský hubový guláš** práve s touto hubou. Môžete použiť aj iné druhy húb, ale to už nebude ono. Príprava ako na obyčajný kotlíkový guláš, len namiesto mäsa použijeme „Pesere“.

Huby, cibuľa, cesnak, masť alebo olej, mletá červená paprika, mleté čierne korenie, rasca, feferónka, pokrájaná koreňová zelenina (mrkva, petržlen, zeler), zemiaky, kocka bujónu, paradajkový pretlak, vegeta, soľ, majorán, pokrájaná zelerová a petržlenová vniatka, hladká múka alebo solamyl - dávky si každý dá podľa chuti.

Cibuľu speníme na masť alebo oleji, pridáme huby, posolíme podlejeme vodou a dusíme, pridáme zemiaky na zahustenie, všetky koreniny, asi po pol hodine pridáme zeleninu a ostatné zemiaky. Pred koncom dáme paradajkový pretlak i zelerovú a petržlenovú vniatku, majorán. Ak by to nebolo dosť husté, pridáme hladkú múku alebo solamyl, chvíľku povaríme.

Tento guláš varíme v kotlíku niekde na záhrade alebo v prírode. Vaši priatelia sa budú obľubovať aj za ušami!

Dobrú chuť!

OBČIANSKE ZDRUŽENIE

Zdravie a pohyb

Vážení občania, dovoľte mi, aby som sa Vám prihovoril aj prostredníctvom Vašich novín.

Po úspešnej realizácii **0-tého ročníka Vlkanovského behu** sme zahájili aktívnu spoluprácu s obcou Vlkanová a od februára zabezpečujeme prvú pravidelnú športovú aktivitu (nielen) pre občanov Vlkanovej – **Dance Aerobik**. V prípade záujmu o iný typ aktivity budem veľmi rád, ak ma kontaktujete.

Nakoľko je mojím hlavným cieľom priniesť pohyb a šport pre všetkých, ktorí oň majú záujem, pripravil som prehľad plánovaných akcií a aktivít na rok 2016. Konkrétne dátumy budú zverejňované vždy vopred, po dohode a zistení záujmu. Dúfam, že si každý z Vás nájde to svoje.

Vlkanovský beh – 1. ročník - 1.máj

Cyklistické preteky – 0. ročník, máj – júl

Minihádzanársky turnaj – máj – jún

Športový tábor – júl – august

Turistické „potulky“/cykloturistika

– podľa záujmu

Minifutbalový turnaj

– august – september

Všetky akcie, ktoré sú v pláne, sa môžu meniť/upravovať/doplniť podľa potreby a požiadaviek občanov.

Prajem Vám príjemné prežitie Veľkonočných sviatkov, málo kíl navyše a plno síl do našich aktivít!

Športuzdar!

Boris Cipov, OZ Zdravie a pohyb
(boris.cipov@gmail.com)

DANCE AEROBIC

**Každú
stredu
o 18.00**
vstupné
1 €
Spoločenská
sála pri ZŠ

VEĽKONOČNÉ SUDOKU

	2			6			8	
3							1	
	8	9			4	3		
			2		3	6		8
9								7
1		2	8		9			
		4	9			7	6	
	7							9
	9			3			4	

NA HUBÁRSKU NÔTU

